

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău (jud. Sv. Tizu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, Iu. Cotruță, N.Simciuc)

DECIZIE

01 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Svetlana Filincova
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Confini Intermed”, prin intermediul avocatului Josan Vasile,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Lismedfarm” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Confini Intermed” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 28 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 07 septembrie 2016, SRL „Lismedfarm” a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Confini Intermed” cu privire la încasarea datoriei, a taxei de stat și a cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 169 din 30.03.2016 pârâtul, în calitate de vânzător, s-a obligat să producă și să livreze medicamente și articole parafarmaceutice denumite în continuare „produse farmaceutice”, iar cumpărătorul SRL „Lismedfarm” s-a obligat să achite și să recepționeze produsele livrate.

Menționează că, conform prevederilor contractului, SRL „Lismedfarm” a transferat SRL „Confini Intermed” suma de 245000 lei cu titlu de avans pentru produsele farmaceutice ce urmau a fi livrate de vânzător către cumpărător. Deoarece, pârâtul nu și-a onorat obligația de a livra marfa către cumpărător, a restituit doar suma de 135000 lei până la data de 15.04.2016. Astfel, datoria care a nu a fost restituită în termenii stabiliți de contract a constituit suma de 110000 lei. Pentru a exclude un proces judiciar, la 19.05.2016 reclamantul a înaintat pârâtului o somație, prin care a solicitat achitarea în termen de 5 zile de la data recepționării somației a datoriei în mărime de 113740 lei, sumă ce constituie suma datoriei și a dobânzilor de întârziere.

Susține că, în urma somației pârâtul a efectuat careva transferuri pe contul reclamantului, dar care însă nu a acoperit întreaga sumă datorată reclamantului în baza contractului nr. 169 din 30.03.2016, iar la data de 01.09.2016 reclamantul a întocmit

actul de verificare ce stabilește că suma datorată de către pârât reclamantului constituie 45000 lei.

Precizează că, neexecutând obligațiile asumate prin contractul de vânzare-cumpărare nr.169 din 30.03.2016, pârâtul a încălcat prevederile actului juridic încheiat. Or, conform pct. 5.1. al contractului, vânzătorul este obligat să restituie suma avansului până la data de 15 aprilie 2016. Aceasta obligație nu a fost executată în mărime integrală de vânzător și nici în termenii stabiliți în contract. Concomitent, conform pct. 5.2. al aceluiași contract, părțile s-au obligat să efectueze verificarea reciprocă a decontărilor la finele fiecărui trimestru, fapt despre care se va întocmi un act semnat de ambele părți și în baza acestui act urmează a fi efectuată achitarea reciprocă a datoriilor, ceea ce de asemenea a fost ignorat de către pârât.

Solicită reclamantul încasarea de la pârât a datoriei în mărime de 45000 lei, a taxei de stat achitată la depunerea acțiunii în instanța de judecată în sumă de 1350 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 4000 lei.

În cadrul examinării acțiunii, reclamantul a depus cerere de concretizare a acțiunii prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului a sumei de 40000 lei cu titlu de datorie, a sumei de 1350 lei cu titlu de taxă de stat și a sumei de 4000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 07 octombrie 2016 a Judecătorei Centru mun. Chișinău s-a admis acțiunea înaintată de SRL „Lismedfarm” și s-a încasat de la SRL „Confini Intermed” în contul SRL „Lismedfarm” datoria în sumă de 40000 lei, taxa de stat în mărime de 1350 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4000 lei, în total s-a încasat suma de 45350 lei.

Prin decizia din 28 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de SRL „Confini Intermed” și s-a menținut hotărârea din 07 octombrie 2016 a Judecătorei Centru mun. Chișinău.

La 07 iulie 2017 SRL „Confini Intermed”, prin intermediul avocatului Josan Vasile, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel solicitând casarea hotărârilor instanțelor judecătorești cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că, decizia contestată este ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece instanța de apel la judecarea cauzei a apreciat arbitrar probele anexate la dosar. La caz, relevă recurentul că, deoarece SRL „Lismedfarm” a procurat doar un lot de marfă, iar alte comenzi nu au existat, până la data pronunțării hotărârii în instanța de fond, SRL „Confini Intermed” a returnat o mare parte din suma avansului, având o restanță în sumă de 17691,70 lei. Însă, contrar faptului dat, SRL „Lismedfarm” a înaintat acțiune și a solicitat încasarea sumei de 40000 lei, fără a menționa existența tranzacției din 16.05.2016, în mărime de 22308,30 lei, confirmată prin factura fiscală seria nr. JV8417803, ultima fiind semnată și stampilată de către SRL „Lismedfarm”. Astfel, conform actului de verificare contabilă, SRL „Confini Intermed” mai are avans de la SRL „Lismedfarm” doar suma de 17691,70 lei, acest sold fiind valabil și la judecarea cauzei în prima instanță. Deci, nu este clar motivul inducerii în eroare a instanței de fond și anume tănuirea procurării mărfii în valoare de 22308,30 lei de la SRL „Confini Intermed”, în condițiile când veridicitatea tranzacției încheiate a fost confirmată prin factura fiscală semnată de reprezentanții companiei și având aplicată ștampila umedă a acesteia. Or, ipoteza instanței de apel precum că în lipsa prezentării actului doveditor care ar confirma existența unei comenzi

prealabile - factura fiscală nu acoperă o tranzacție reală, or, semnătura și ștampila de pe ultima, atestă în mod incontestabil că, cumpărătorul SRL „Lismedfarm” a acceptat marfa în conformitate cu prevederile contractuale, nu poate fi reținută, deoarece însăși instanța ierarhic superioară a relatat în cazuri similare că aplicarea semnăturii și a ștampilei pe actele juridice reprezintă consimțământul companiei, chiar dacă semnătura nu aparține directorului/administratorului companiei.

Conform art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 28 martie 2017. Conform materialelor cauzei decizia instanței de apel a fost expediată participanților la proces la data de 20 mai 2017, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc. Astfel, instanța de recurs consideră că recursul declarat de SRL „Confini Intermed”, prin intermediul avocatului Josan Vasile, la 07 iulie 2017, este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 18 octombrie 2017 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de SRL „Confini Intermed”, prin intermediul avocatului Josan Vasile, și va modifica decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea încasării datoriei, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (3), (4) Cod de procedură civilă, fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Colegiul reține că instanțele ierarhic inferioare corect au aplicat normele materiale și procedurale și corect au ajuns la soluția emisă, cu excepția calculării datoriei ce urmează a fi încasată de la SRL „Confini Intermed” în beneficiul SRL „Lismedfarm”.

Conform materialelor dosarului s-a stabilit că, la 30.03.2016 între SRL „Lismedfarm”, în calitate de cumpărător, și SRL „Confini Intermed”, în calitate de vânzător, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 169 conform căruia pârâtul s-a obligat să producă și să livreze produse farmaceutice, iar reclamantul urma să achite costul mărfii pentru fiecare partidă de produse livrate prin transferul mijloacelor bănești la contul de decontare al vânzătorului în avans 245000 lei. (f.d. 8)

De asemenea, din actele cauzei rezultă că părțile prin același contract au convenit ca în cazul în care marfa nu va fi livrată, vânzătorul va restitui avansul până la 15.04.2016, fapt notat în pct. 5.1 al contractului sus menționat.

La fel, Colegiul reține că conform ordinului de plată nr. 42 din 30.30.2016 de către SRL „Lismedfarm” a fost efectuat un transfer bănesc în sumă de 245000 lei în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 169 din 03.03.2016. (f.d. 18)

Tot din materialul probator se constată că la 08.04.2016 de către SRL „Confini Intermed” a fost efectuat un transfer bancar pe numele reclamantului în sumă de 135000 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 3 cu titlu de rambursare a sumei parțial achitate pentru medicamentele livrate în baza contractului nominalizat. (f.d. 18, verso)

La 19.05.2016 reclamantul a expediat în adresa pârâtului o somație privind stingerea datoriei existente în mărime de 113740 lei, în termen de 5 zile din momentul recepționării somației, fiind recepționată de către SRL „Confini Intermed” la 26.05.2016. (f.d. 10, 11)

Instanța de recurs punctează că la materialele dosarului se conțin date cu privire la efectuarea a mai multor transferuri bancare executate de pârât în sumă de 200000 lei, drept dovadă servind ordinele de plată nr. nr. 005, 07, 7, 3, 59 datate cu 07.06.2016, 08.06.2016, 13.06.2016, 08.07.2016, 14.07.2016. (f.d. 19-21)

Concomitent, Colegiul reține că conform actului de verificare reciprocă, datoria SRL „Confini Intermed” față de SRL „Lismedfarm” constituie suma 45000 lei. (f.d. 12)

Ulterior, în cadrul ședinței de judecată pârâtul a mai achitat suma de 5000 lei, fapt ce se atestă prin ordinul de plată nr. 2 din 19.09.2016. (f.d. 21, verso)

Colegiul indică despre aplicarea corectă a normelor materiale de către instanțele judecătorești ierarhic inferioare.

Astfel, instanța de apel corect a făcut trimitere în argumentarea poziției sale, la prevederile art.572 alin. (1), (2) Cod civil, conform căruia, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art.753 alin.(1) Cod civil, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

Conform art. 602 alin. (1), (2) Cod civil, în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă. Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Conform art. 603 alin. (1) Cod civil , debitorul poartă răspundere numai pentru dol (intenție) sau culpă (imprudență sau neglijență) dacă legea sau contractul nu prevede altfel sau dacă din conținutul sau natura raportului nu reiese altfel.

În temeiul acestor dispoziții legale, instanța de apel corect a reținut că raportul juridic dintre părți se supune reglementărilor contractului de vânzare-cumpărare.

Ca urmare, Colegiul conchide că instanța de apel just a ajuns la concluzia că SRL „Confini Intermed” nu a executat obligațiile contractuale și conform pct. 5.1 din contractul de vânzare-cumpărare nr. 169 din 30.03.2016, urma să restituie avansul în sumă de 245000 lei până la 15.04.2016.

Însă, Colegiul precizează că instanța de apel constatând nerestituirea avansului integral care a fost efectuat de către reclamant conform contractului a încasat de la SRL „Confini Intermed” în beneficiul SRL „Lismedfarm” suma în mărime de 40000 lei cu titlu de datorie, fără a lua în considerare că, la data de 16.05.2016 SRL „Confini Intermed” a livrat comanda în valoare de 22308,30 lei, acest fapt fiind confirmat prin factura fiscală seria nr. JV8417803. (f.d. 60)

În contextul dat, nu poate fi reținută ca relevantă ipoteza instanței de apel precum că SRL „Confini Intermed” nu ar fi prezentat nici un act ce ar confirma existența unei comenzi prelabile a ambelor părți cu privire la sortimentul, cantitatea și prețul mărfii, deoarece veridicitatea tranzacției încheiate a fost confirmată prin factura fiscală seria nr. JV8417803, care a fost semnată de reprezentanții companiei și având aplicată ștampila umedă a acesteia.

Or, motivarea instanței de apel precum că factura fiscală seria nr. JV8417803 nu este semnată de către SRL „Confini Intermed”, nu poate sta la baza nerecunoașterii încheierii tranzacției între părți conform prevederilor contractuale, din motiv că aplicarea ștampilei pe actele contabile (factura) reprezintă consimțământul întreprinderii.

De asemenea, este de menționat că, la materialele dosarului lipesc probe pertinente care ar demonstra că comanda livrată și recepționată de către reclamant ar fi fost restituită, în condițiile când însăși SRL „Lismedfarm” a inclus în actul de verificare a deconturilor reciproce pentru perioada 01.01.2016 - 31.08.2016 suma în mărime de 22308,30 lei, fapt care atestă existența tranzacției și luarea ei la bilanțul contabil la acea dată, în baza facturii fiscale respective. (f.d. 12)

În contextul circumstanțelor expuse supra, Colegiul consideră justificat de a micșora suma încasată cu titlu de datorie de la SRL „Confini Intermed” în beneficiul SRL „Lismedfarm” de la 40000 lei până la 17691,70 lei, sumă ce este recunoscută și de pârât în baza actului de verificare contabilă. (f.d. 61)

În aceste împrejurări, Colegiul conchide că rezultând din specificul acțiunii, instanțele ierarhic inferioare, corect au aplicat legea materială care guvernează raportul juridic litigios, creând condiții obiective participanților la proces, justificat au ajuns la concluzia temeiniciei cerințelor lui SRL „Lismedfarm”, însă incorect au determinat mărimea datoriei ce rezultă din avansul acordat în baza contractului de vânzare-cumpărat nr. 169 din 30.03.2016.

Din considerentele relatate supra și rezultând din faptul că aspectele cauzei au fost constatate de către instanțele de judecată ierarhic inferioare, verificarea suplimentară a unor dovezi nefiind necesară, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către SRL „Confini Intermed”, prin intermediul avocatului Josan Vasile, și a modifica

decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, prin micșorarea sumei încasate cu titlu de datorii de la 40000 lei până la 17691,70 lei.

Deoarece prin prezenta hotărâre s-a dispus micșorarea sumei încasate cu titlu de datorie de la pârât în beneficiul reclamantului, în conformitate cu art. 94 Cod de procedură civilă, Colegiul va dispune și micșorarea sumei încasate de la pârât, achitate de reclamant cu titlu de taxă de stat, de la 1350 lei până la 530,75 lei, iar în rest se vor menține hotărârile judecătorești.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), e), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Confini Intermed”, prin intermediul avocatului Josan Vasile.

Se modifică decizia din 28 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 07 octombrie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Lismedfarm” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Confini Intermed” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, în partea micșorării sumei încasate cu titlu de datorie de la Societatea cu Răspundere Limitată „Confini Intermed” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Lismedfarm” de la 40000 (patruzeci mii) lei până la 17691,70 (șaptesprezece mii șase sute nouăzeci și unu lei 70 bani) lei și în partea sumei încasate de la pârât, achitate de reclamant cu titlu de taxă de stat, de la 1350 (una mie trei sute cincizeci) lei până la 530,75 (cinci sute treizeci lei 75 bani) lei.

În rest, decizia din 28 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 07 octombrie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Svetlana Filincova

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală